

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 29 DE MARÇ DE 2019 | Número 34

PÀG. 3 | ESCOLA CRISTIANA

La coresponsabilitat és cosa de tots

PÀG. 7 | GUILLEM CORREA

Els Cristians Alemanys

PÀG. 12 | LA CLASSE DE RELIGIÓ

El Sínode de Joves,
a la jornada de mestres i professors

PÀG. 18 | MÁXIM MUÑOZ

"La vida religiosa
està cridada a col·laborar"

PÀG. 23 | RAMON LLULL

Una veritable artesanía meditativa

PÀG. 26 | EDUARDO DELGADO ORUSCO

"L'arquitectura religiosa
respon a l'amor"

Arriba l'edició en paper de Catalunya Religió | PÀG. 10

PÒRTIC

Aquests dies heu rebut o rebreu el primer número de l'edició impresa de Catalunya Religió. Com veureu la finalitat és difondre a nous lectors el que volem explicar cada dia des del suport digital. Moltes gràcies a tots els qui amb les vostres aportacions econòmiques feu possible que puguem arribar més lluny. Gràcies a vosaltres sortim de la pantalla. Us convidem a compartir-ho.

SUMARI

3 Panoràmica

La coresponsabilitat és cosa de tots, per Escola Cristiana
Els Cristians Alemanys. Neix l'Església Confessant, per Guillem Correa

10-30 Actualitat

Arriba l'edició en paper de Catalunya Religió
El Sínode de Joves, a la jornada de mestres i professors de religió
Maristes: "La nostra política de protecció a la infància és eficaç, transparent i útil"
Tarragona amplia la seva història martirial
Màxim Muñoz: "La vida religiosa està cridada a col·laborar"
"Llegir a Ramon Llull és una veritable artesania meditativa"
Eduardo Delgado Orusco: "L'arquitectura religiosa respon a l'amor"

31 Recull de premsa | L'església de la Bauma - Nou bisbe claretí - Dret a avortar

32 Agenda | Primer Congrés sobre famílies en situació de vulnerabilitat - Misses polifòniques

35 La setmana a les xarxes

La coresponsabilitat és cosa de tots

FUNDACIÓ ESCOLA CRISTIANA
A L'Escola Cristiana

Dilluns passat se signava al Parlament de Catalunya el Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. La majoria de representants de l'arc parlamentari i institucional –entre els quals es troben les organitzacions representatives de les titularitats dels centres concertats i de les seves federacions i confederacions d'AMPAs-, més de 100 ajuntaments, el Síndic de Greuges i el Departament d'Educació subscriuen un pacte que gira entorn cinc eixos fonamentals.

La voluntat del Departament i del Síndic de promoure la coresponsabilitat dels diferents actors que intervenen en l'àmbit educatiu; la pre-

visió de mesures, com ara l'establiment d'una proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centres d'una mateixa zona, o la limitació de l'escolarització de matrícula viva a centres d'alta complexitat per evitar la discriminació escolar; el reconeixement de l'infrafinançament públic dels centres concertats i la necessitat de la col·laboració de les famílies per al seu sosteniment; la promoció de garanties de gratuïtat real per a l'alumnat socialment desafavorit; graduar el finançament públic addicional dels centres en funció de la coresponsabilitat en l'escolarització equilibrada d'alumnat.

El pacte reforça el principi de garantia de gratuïtat real per a l'alumnat socialment desafavorit, i amb aquest objectiu preveu avançar en la gratuïtat de l'ensenyament a través de la millora del finançament públic dels centres públics i concertats i discriminar positivament en la transferència de recursos els centres i les famílies socialment menys afavorits, amb l'objectiu de garantir estàndards de qualitat equivalents per al conjunt de centres del Servei d'Educació de Catalunya, així com garantir la gratuïtat real de l'ensenyament i que les quotes no esdevinguin un factor de segregació escolar.

Per això, i entre d'altres mesures, es preveuen la creació d'una comissió d'estudi del cost de la plaça, l'adequació del finançament públic dels centres públics i concertats en funció de la coresponsabilitat en l'escolarització equilibrada d'alumnat, l'elaboració de directrius sobre el pagament de quotes en centres públics i concertats i l'establiment d'una convocatòria d'ajuts per a llibres de text, material escolar, sortides i colònies escolars.

En conseqüència, suposa la implicació i alineament dels actors que actuen en el territori (cen-

tres, inspecció, serveis municipals, etc.) en la lluita contra la segregació escolar de manera coresponsable.

El Pacte accentua i concreta maneres d'actuar ja previstes a la normativa. En aquest context, és bo recordar que l'article 48 de la LEC, que té com a rúbrica la "Coresponsabilitat de tots els centres en l'escolarització d'alumnes", prescriu que els centres del Servei d'Educació de Catalunya han de participar en l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitats educatives específiques, que l'Administració educativa ha d'establir territorialment la proporció màxima d'alumnes amb necessitats educatives específiques que poden ésser escolaritzats en cada centre en l'accés als nivells inicials de cada etapa i, si s'escau, la reserva de llocs escolars que, com a mínim, cal destinar-los, i que aquesta reserva es pot mantenir fins al final del període de preinscripció i matrícula, el qual no pot anar més enllà de l'inici de curs. I que l'Administració educativa aporta recursos addicionals als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de

les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi.

La participació i la coresponsabilitat són, per tant, obligacions i compromisos que assoleixen i vinculen a tots els actors afectats en el procés educatiu. Obviant que a aquestes alçades ningú pugui retreure als centres concertats el compromís d'atenció als que més ho necessiten, no podem deixar de remarcar que la participació en l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitats educatives específiques és una obligació dels centres del Servei d'Educació de Catalunya, però també que aquesta obligació és recíproca, perquè ve imposada per imperatiu legal i deriva d'un contracte (el concert). I aquí, les parts són els centres i l'Administració.

Equilibrat és condició d'equilibri, i equilibri és ponderació, justa en l'orde intel·lectual o moral. Si el legislador hagués volgut determinar que el nombre d'alumnes NEEs havia de ser exactament el mateix a tots els centres d'un àmbit territorial concret, no hauria utilitzat el concepte d'equilibri, sinó el d'equivalència o

el d'igualtat. Equilibri és ponderació, és a dir, considerar atentament i amb mesura. En definitiva, és tendir que l'escolarització d'aquests alumnes es faci a partir d'uns criteris objectius i mesurats i sense que acabi suposant una càrrega insuportable per desigual o inapropiada ni per als centres receptors ni per a les famílies... Per això la pròpia LEC preveu que les mesures d'escolarització previstes per atendre aquests alumnes han d'atendre les condicions socioeconòmiques i demogràfiques de les àrees d'influència respectives.

Resulta també, i és bo no oblidar-ho, que l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu respon al compliment del principi de programació de l'oferta educativa, que és un imperatiu orgànic. I les seves premisses estan clarament reflectides:

Les administracions educatives programaran l'oferta educativa dels ensenyaments gratuïtes tenint en compte, com a garantia de la qualitat de l'ensenyament, una adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu (LOE. Art. 109.2)

Participació en la programació dels sectors afectats: Els poders públics han de garantir l'exercici efectiu del dret a l'educació mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats, que atengui adequadament les necessitats educatives i la creació de centres docents (LODE. Art. 27.1)

Els criteris per a determinar els recursos humans i materials per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques seran els mateixos per als centres públics i privats concertats (LOE. Art.72.2e), i l'Administració educativa aporta recursos addicionals als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi (LEC, 48.5). Les administracions educatives poden incrementar els mòduls per als centres privats concertats que escolaritzin alumnes amb necessitat específica de suport educatiu en proporció major a l'establerta amb caràcter general o per a la zona en la qual s'ubiquen (LOE. Art. 117.7)

La voluntat des pares

Correspon a les administracions educatives garantir l'escolarització, regular i assegurar la participació dels pares o tutors en les decisions que afectin l'escolarització i als processos educatius d'aquest alumnat. Igualment els correspon adoptar les mesures oportunes perquè els pares d'aquests alumnes rebin l'assessorament individualitzat, així com la informació necessària que els ajudi en l'educació dels seus fills (LOE, 71.4)

Acceptant que la norma és l'expressió d'un pacte, com a centres concertats i com a Escola Cristiana de Catalunya, creiem i acceptem la nostra coresponsabilitat. Per principi d'actuació, però també perquè la norma així ens ho indica. Però la coresponsabilitat afecta tots els actors, cadascú fent segons la seva legitimitat.

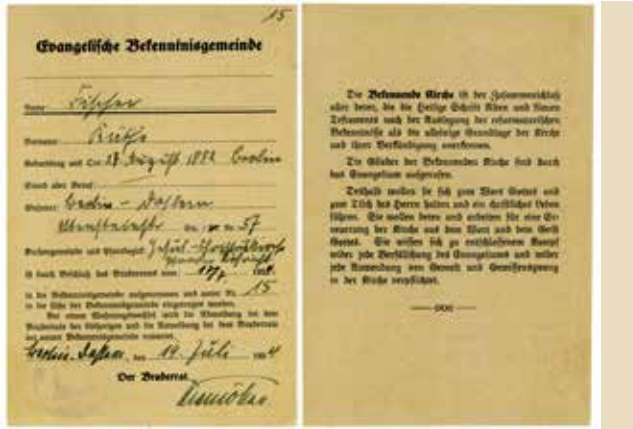
Precisament una de les característiques del Pacte, que recordem que també han signat el Departament d'Educació i, entre d'altres, l'ajuntament de Barcelona, és que reconeix i promou l'assoliment de mesures consensuades, perquè està demostrat que allà on ha millorat l'atenció

a aquest alumnat és on precisament ha existit consens i acord en les mesures a aplicar.

Si els agents afectats actuen de manera unilateral, per imposició, sense consens i de forma infonamentada, estem abocats al fracàs. L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials o específiques no pot derivar únicament del resultat d'un quocient matemàtic. L'adequació, la ponderació i l'equilibri d'aquesta escolarització respon a un

conjunt de factors molt més ric i complex, que comporta la corresponsabilitat de tothom, no només d'una part del sistema. Així ho diu la LEC, ho accentua el Pacte contra la segregació escolar i els centres estan compromesos a complir. Com també s'ha de comprometre l'Administració.

Targeta de membre de l'Església Confessant.
Fotografia de Berkan sota llicència CC 3.0.

Els Cristians Alemanys. Neix l'Església Confessant

GUILLEM CORREA
A Ventijol suau

El Sínode Luterà de l'any 1933 va ser etiquetat per molts el "Sínode Marró" per ser el color imperant, malgrat ser una trobada religiosa, entre els assistents. Es va denominar d'aquesta manera al·ludint al color marró de les camises que utilitzaven els nazis. Aquesta data es recorda com el màxim exponent de la influència nazi sobre l'Església Luterana.

Tanta manca de raó havia de ser ràpidament contestada. Van ser els pastors luterans **Niemöller** i **Bonhoeffer** els qui van tenir el coratge de redactar una declaració de quatre punts en què es reafirmaven en els fonaments de la fe cristi-

ana i en contra dels ensenyaments dels anomenats "Cristians Alemanys". Aquest document va ser la base del que es va conèixer com 'La Lliga d'Emergència'. A la iniciativa de Niemöller i de Bonhoeffer el 20 d'octubre d'aquell mateix any ja s'hi havien adherit més de 6.000 pastors.

Tal com s'esperava l'Església Oficial, fidel al règim nazi, no va trigar a contraatacar. A principis de l'any següent, concretament el 4 de gener de 1934, el bisbe **Müller** va publicar un decret, d'obligat compliment per a tota l'Església Luterana, en què es prohibia utilitzar les dependències d'aquesta Església per a la celebració de

debats d'interès públic. És a dir: es prohibia que es qüestionés públicament el règim nazi dins de les dependències eclesiàstiques. L'amenaça va ser contundent: Qui ho fes seria destituït del seu càrrec.

La resposta al decret també va ser ràpida i contundent

El 7 de gener un nombrós grup de pastors luterans van enviar un telegrama al Bisbat en què textualment deien: “Pel bé de l'evangeli i pel de la nostra consciència, ens associem amb la proclamació de ‘La Lliga d'Emergència’ i retirem la nostra confiança al bisbe Müller”.

El dilluns 8 ‘La Lliga d'Emergència’ va planejar celebrar un culte a la Catedral de Berlin com a signe visible de la seva protesta. En tenir coneixement de la iniciativa, el bisbe Müller va ordenar tancar les portes de la Catedral per tal d'impedir la celebració. Per a més seguretat va demanar la protecció de la policia del règim. Va pensar que d'aquesta manera podria fer callar l'oposició.

Davant la seva sorpresa, no va poder impedir que milers i milers de fidels es reunissin a la

immensa plaça davant de la Catedral de Berlin. Espontàniament, en senyal de protesta, van entonar l'himne símbol de la Reforma Protestant, que en el seu dia va ser compost per **Martí Luter**, i conegut per la seva primera frase: “Déu és l'auxili, un ferm castell”.

La dissidència amb l'Església Oficial s'havia fet clarament visible

Després d'aquests esdeveniments no ha de sorprendre'ns la reunió que posteriorment van tenir a Berlin un bon nombre de pastors de ‘La Lliga d'Emergència’. Entre els assistents cal destacar, per la seva significació: **Martín Niemöller**, Dietrich Bonhoeffer i a **Gerhard Jacobi**.

En aquesta reunió es van prendre dues decisions històriques. Primera, trencar amb l'Església Luterana establerta. Segona, convocar un Sínode com a Església Lliure (és a dir: separada de l'Estat Alemany) a la ciutat de Barmen a finals del mes de maig d'aquell mateix any. S'ho van proposar i ho van aconseguir.

Els tres últims dies del mes de maig de l'any 1934 ‘La Lliga d'Emergència’ es va reunir a la

ciutat anteriorment mencionada i va donar a llum el que des de llavors coneixem com l'Església Confessant.

El principal autor de la Declaració va ser el conegut teòleg protestant suís **Karl Barth** (Basilea, 1886-1968) reconegut com a un dels més grans pensadors cristians del passat segle XX.

Val la pena dedicar un temps a llegir aquesta Declaració de la que voldria destacar dos articles: el 9 i el 24.

A l'article 9, on es trenca amb l'Església Oficial, diu: “En vista dels errors comesos pels “Cristians Alemanys” de l'actual govern (de l'Església Luterana), que estan devastant l'església... confessem les següents veritats evangèliques”.

I l'article 24, on es trenca amb l'Estat, que diu: “Rebutgem la idea que l'església... hauria d'apropiar-se de les característiques, les tasques i la dignitat de l'estat, convertint-se així ella mateixa en un òrgan d'aquest”.

A la seva Declaració van deixar molt clar que l'Església Alemanya no estava sota l'autoritat

de l'Estat. D'aquesta manera es van enfrontar obertament amb els "Cristians Alemanys", i la seva acceptació de les tesis racistes del partit nazi, i, indirectament, es van enfrontar amb l'Estat que sustentava a l'Església Oficial.

El text de la Declaració no hagués tingut la repercussió interna i internacional que va tenir si el 4 de juny el diari londinenc *The Times* no hagués

publicat un article titulat 'La Declaració de Barmen' en què es transcrivien la totalitat del text.

El món va conèixer que l'Església Protestant a Alemanya havia reunit el valor suficient per enfrontar-se al règim totalitari nazi arriscant-se a sofrir terribles conseqüències per la seva decisió. Havien sortit de les catacumbes per fer-se visibles.

Les conseqüències van ser terribles però haurien estat pitjors per a l'Església si no s'haguessin atrevit a enfrontar-se al feixisme.

GULLEM CORREA | [LLEGIR AL WEB](#)

Arriba l'edició en paper de Catalunya Religió

Nou format de Catalunya Religió. Arriba una **edició mensual gratuïta** en paper. Amb 23.000 exemplars i distribució a totes les comarques, Catalunya Religió consolida el seu lideratge en l'àmbit de la informació religiosa. Alhora, se situa dins de les publicacions amb més difusió en català.

L'edició mensual en paper difon en un nou format els continguts de l'edició digital, creada ara fa deu anys. Amb aquesta distribució s'arribarà a nous lectors i es donarà més visibilitat als continguts de Catalunya Religió. Un pas endavant per aquesta iniciativa que mostra públicament l'aportació positiva del fet religiós a Catalunya.

L'edició mensual recull diversos articles d'actualitat sobre l'Església i la resta de tradicions religioses presents a Catalunya. La informació està elaborada per un grup de periodistes especialitzats en la informació religiosa. Catalunya

Religió compta amb espais d'opinió, una àmplia agenda d'activitats i diversos serveis de divulgació vinculats al món religiós. Continguts que s'actualitzen de manera permanent al web.

Presència a tot Catalunya

El primer número en paper de Catalunya Religió **es pot trobar** en més de 130 parròquies i locals religiosos de 70 poblacions Catalunya. La distribució es vol ampliar als centres que **ho sol·licitin**. D'altra banda, també s'envia a més de 1.700 adreces d'escoles cristianes, entitats religioses, comunitats de vida religiosa i monestirs, representants institucionals, i a les persones que fan **una aportació** econòmica al projecte.

Amb l'edició gratuïta mensual, s'amplien les vies de difusió dels continguts sobre l'actualitat religiosa que realitza Catalunya Religió a través del portal informatiu, **el butlletí diari** que reben més de 6.000 persones i la presència a

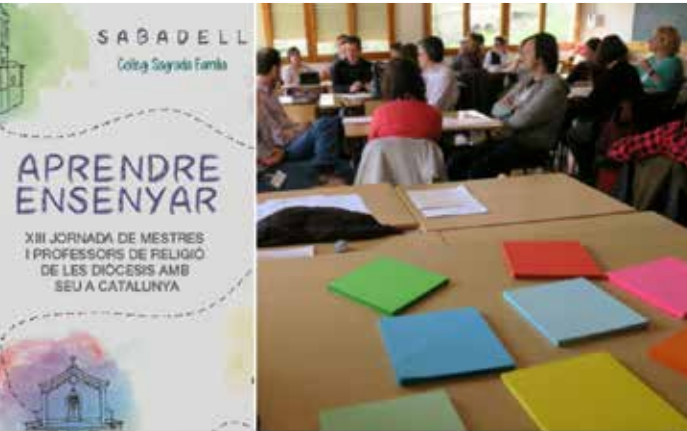
les xarxes socials: Twitter, Facebook i Instagram. Coincidint amb l'inici de l'edició paper aquests canals passaran a ser auditats per OJD, a través de l'acord amb l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació (AMIC)

Catalunya Religió es va posar en marxa el 2009 per un grup de laics preocupats per la presència pública del fet religiós. El servei comunicatiu de Catalunya Religió és possible gràcies a

les aportacions a la **Fundació Catalunya Religió** que impulsa el projecte. Compta amb el suport de les principals congregacions religioses de Catalunya i de diverses entitats diocesanes. L'edició en paper està gestionada per l'empresa de serveis de comunicació i audiovisuals **Ani-maset**.

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#)

El Sínode de Joves, a la jornada de mestres i professors de religió

Cita habitual en el calendari escolar dels mestres i professors de religió de les diòcesis amb seu a Catalunya. Parlem de la tradicional Jornada que organitza el SIERC i la Fundació Escola Cristiana i que any rere any aplega els docents que imparteixen religió a les escoles. La **tretzena edició** se celebra el 6 d'abril al Col·legi Sagrada Família de Sabadell. Les inscripcions són obertes fins l'1 d'abril.

En aquesta tretzena Jornada el Sínode de Joves té un paper destacat. Celebrat durant el mes d'octubre passat, el Sínode de bisbes sobre els Joves va establir algunes pautes de futur pel treball eclesial amb els joves. La Jornada de professors de religió comptarà amb la ponència 'Frecuentar el futuro. Lectura Pastoral del Sínode de los Jóvenes', a càrrec del salesià **Koldo Gutiérrez**. A banda de la xerrada sobre els joves, durant tot el dia també es podran visitar editorials diverses de llibres de text, gaudir d'un es-

pectacle de Jazz de l'escola amfitriona, celebrar l'Eucaristia i participar d'algun dels dotze tallers formatius que s'ofereix des de l'organització.

Els tallers, adreçats a diferents nivells educatius, formen un ventall complet de diverses metodologies que es poden aplicar a l'aula a la classe de religió. Així, hi haurà tallers de gestió emocional a classe; classe de religió més experiencial; contes; silenci i interioritat; eines tecnològiques aplicades a la classe de religió; manualitats innovadores; la imatge i figura de Jesús amb adolescents; la Paraula de Déu a l'aula; creació musical en clau religiosa, o sobre com visitar una església.

Sota el lema de la Jornada, 'Aprendre Ensenyar', les propostes busquen "trobar-se i compartir el treball, les inquietuds, i les bones pràctiques educatives".

Carles Llinàs, nou degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Nomenat pel cardenal Joan Josep Omella, Llinàs (Barcelona, 1963) substitueix el doctor **Jaume Aymar**, que ha ocupat el càrrec en els dos triennis precedents. És professor a la Facultat de Filosofia de Catalunya (FFC) i n'ha estat vice-degà durant gairebé quinze anys. Darrerament ha investigat i fet docència sobre les dimensions lògiques, metafísiques, epistemològiques, teològiques i polítiques de diversos pensadors dels segles XIX i XX.

ATENEU UNIVERSITARI SANT PACIÀ | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Interioritat, l'espiritualitat, el transcendent i el cristianisme en el lleure

“Tots els monitors han de ser animadors de la Fe perquè la dimensió espiritual forma part de la persona dels nostres infants i totes les activitats, si són il·luminades adequadament, tindran valor pastoral” va explicar Juanjo Fernández, a la setantena de monitors de centres d'esplai, animadors de la fe i consiliaris que van participar divendres a la tercera Nit dels animadors de la Fe celebrada a la Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià de Barcelona. Una activitat proposada per l'Àmbit d'Animació de la Fe del MCECC.

FUNDACIÓ PERE TARRÉS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Salesians Sarrià rep la certificació d'Innovació Pedagògica

Concedit el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, reconeix els projectes consolidats que han transformat i millorat la qualitat del sistema educatiu i busca consolidar les diferents experiències innovadores que tinguin un impacte positiu en els alumnes, a les escoles, a l'entorn i en el sistema educatiu. José Abascal, director del centre assenyalava “un procés planificat de renovació pedagògica en la Formació Professional que respon a l'evolució social i educativa dels últims anys”.

SALESIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Maristes: “La nostra política de protecció a la infància és eficaç, transparent i útil”

El coordinador de l'Equip de Protecció de la Infància de Maristes Catalunya, **Raimon Novell**, explica en aquesta entrevista els eixos de la política de protecció de la infància de Maristes. La víctima al centre, per ajudar-la a fer un procés de sanació. La formació d'educadors, i de nens i nenes, per empoderar-los i donar-los eines perquè puguin reclamar els drets que els pertanyen.

I un pas endavant: engegar el procés perquè una empresa certificadora externa pugui dir que la política de prevenció i protecció de Maristes Catalunya és eficaç, transparent i útil.

Actualment, a Catalunya, els Maristes són presents en deu escoles i en catorze obres socials. En total, atenen més de 12.000 infants i joves. Des de l'estiu del 2003 Catalunya forma part, amb França, Hongria, Grècia, Suïssa i Algèria, de la província L'Hermitage.

Tarragona amplia la seva història martirial

L'església de Tarragona i seu primada aprofundeix en la seva història martirial. El metge, pare de família i exalcalde d'Arbeca, **Marià Mullerat**, ha estat proclamat **nou beat** aquest dissabte a Tarragona. Dona continuïtat als orígens martirials del cristianisme a Tarragona amb Sant Fructuós. I se suma a les desenes de capellans i religiosos de l'arquebisbat que ja havien estat reconeguts com a màrtirs assassinats durant la Guerra Civil.

És la primera beatificació que se celebra a la catedral de Tarragona, després d'una sàvia decisió de 2005 del papa **Benet XVI**. Des de llavors les beatificacions se celebren a les diòcesis més properes als nous beats presidides per un delegat del papa. També és el primer laic de la diòcesi màrtir de la Guerra Civil beatificat.

El cardenal **Angelo Becciu**, prefecte de les Causes del Sants, ha presidit la celebració. Ha estat acompanyat de l'episcopat i dels abats de Catalunya, i com a concelebrants principals l'actual arquebisbe de Tarragona, **Jaume Pujol**, i el seu antecessor, el cardenal **Lluís Martínez Sistach**.

El model del metge i pare de família

Al contrari que la majoria de màrtirs de la guerra civil, el procés per **beatificar Mullerat** no es va obrir fins el 2006 impulsat per l'arquebisbe Sistach. Es volia destacar el testimoni d'un laic, reconegut per la gent del seu temps i que fos un referent pel laïcat d'avui. Com a exemple d'aquesta proximitat, ha estat una de les poques beatificacions que poden veure els fills del beat. Concretament, de les cinc filles que va tenir Mullerat, tres han pogut viure el moment a

la catedral del Tarragona, entre elles una religiosa dominica de l'Anunciata. Malauradament, una de les germanes va morir fa pocs dies. En el martiri de Mullerat destaca **el perdó** als seus botxins. Executat per un grup de milicians el 13 d'agost de 1936, ja feia setmanes que coneixia els assassinats d'altres persones d'Església. Va optar per continuar exercint de metge a Arbeca i no fugir. El seu darrer servei mèdic, abans de ser assassinat, va ser curar les ferides d'un del milicians que el va detenir i estendre una recepta per un fill malalt d'un altre milicià. Però també és un model de vida cristiana pel seu compromís social segons els paràmetres de l'època i una profunda religiositat. Aquest és un dels aspectes que ha destacat el cardenal Beciu en l'**homilia**: "En la seva activitat de metge, d'alcalde, de periodista, es pot captar una clara i coherent vida cristiana, oberta incessantment a les necessitats dels germans".

Comiat de l'arquebisbe Pujol

La cerimònia de beatificació ha tingut la solemnitat habitual de les celebracions a Tarragona, sostinguda pel Cor i Orquestra de la catedral. En aquest ambient emotiu, l'arquebisbe Jaume Pujol ha tancat la celebració amb unes **paraules**

d'agraïment "arribant al final del meu pontificat". Pujol ha enllaçat l'esdeveniment amb els orígens històrics de l'Església de Tarragona: les arrels paulines, la devoció a Santa Tecla, el martiri del bisbe Fructuós... fins al cardenal Vidal i Barraquer, amic de Mullerat i una altra víctima del conflicte civil, en aquest cas castigat pels vencedors amb l'exili. "El signe del martiri ha estat present en el meu ministeri episcopal", ha explicat recordant diverses efemèrides i esdeveniments celebrats a Tarragona des de 2004. S'ha emocionat i ha estat aplaudit en referir-se a l'assistència de les filles del beat Mullerat. L'arquebisbe Pujol, com a president de la Conferència Episcopal Tarraconense, també ha demanat al nou beat que "ens ajudi a ser fidels, a guiar les nostres diòcesis, aquelles ben arrelades en aquesta terra catalana, que estimem tant". I ha reiterat, en el context català actual, el desig "que tot es resolgui en la pau, en el diàleg i que ningú sigui víctima de cap injustícia".

El successor de Pujol

Aquesta referència a la catalanitat de la seu tarraconense, ha fet planar la **successió** de l'arquebisbe Pujol a la celebració. Després de la renúncia que va presentar l'arquebisbe el 4 de febrer

en complir els 75 anys, el relleu no s'espera que trigui gaire. Davant els rumors que apunten com a candidat a l'actual bisbe de Barbastre, **Àngel Pérez**, un grup ha repartit un **manifest** als fidels que entraven a la catedral per participar en la celebració. A la porta del temple també han exposat als **mitjans** de comunicació la seva oposició al nomenament d'un altre bisbe de fora de Catalunya. A l'interior de la catedral, el bisbe de Tortosa, **Enric Benavent**, seguia amb recolliment la celebració. La celebració ha culminat amb una pregària dedicada al nou beat i amb l'estrena del **Goigs** en lloança del beat Marià Mullerat amb lletra del capellà de

Tarragona **Joan Roig** i música de monsenyor **Valentí Miserachs**. Entre altres autoritats, familiars del beats—filles, nets i besnets—, i molts veïns d'Arbeca i del poble natal de Santa Coloma de Queralt, a la celebració hi ha assistit el director general d'Afers Religiosos representant la Generalitat, **Marcel·lí Joan**, i el president de la Diputació de Tarragona, **Josep Poblet**.

Els actes de beatificació es van iniciar divendres al vespre amb un **viacrucis** a l'amfiteatre romà de Tarragona i diumenge a la tarda es fa una missa d'acció de gràcies a Arbeca.

JORDI LLISTERRI / TARRAGONA -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Màxim Muñoz: “La vida religiosa està cridada a col·laborar”

El claretià **Màxim Muñoz i Duran** (1958, Zarza-capilla, Badajoz) ha tancat una etapa de **dotze anys a la junta directiva** de la Unió de Religiosos de Catalunya. El caputxí **Eduard Rey** va ser elegit dimecres com a **nou president** d'aquest òrgan de coordinació i formació de la vida consagrada a Catalunya. Muñoz va ser-ne primer vocal (2006), després vicepresident (2007) i el 2011 va agafar el relleu a la teresiana **Maria Cristina Martínez** com a president. El 2009 va ser reelegit. Muñoz valora amb agraïment aquest servei, que ha viscut en consonància amb el carisma claretià.

“La identitat claretiana fa opció pel servei a la vida religiosa en les seves línies de treball”, explica Màxim Muñoz. No és casual, per tant, que la província dels missioners claretians de Cata-

lunya hagi apostat fort tots aquests anys per la URC. “Els claretians són referents en la formació sobre vida religiosa”, diu. A banda, trobem d'altres presidents claretians en òrgans eclesials de representació religiosa, estatals o regionals, en diferents països: n'hi ha hagut a la CONFER d'Espanya, al País Basc i també a Portugal.

La formació d'agents d'evangelització

El pare sant **Antoni Maria Claret** ja va col·laborar en algunes fundacions, com vedruna o les adoratrius, per ajudar-les en les constitucions a explicitar el carisma. “També com a confessor de la Reina va fer moltes gestions per afavorir el reconeixement civil de les congregacions”, apunta Màxim Muñoz. “En la seva tasca missionera tenia com a prioritat les missions po-

pulars, adreçades al poble; però va tenir molta preocupació pels agents d'evangelització: els capellans, perquè tinguessin estris, feia exercicis, i publicacions perquè poguessin predicar millor, i els religiosos i religioses, a les què predicava sovint". La formació d'agents d'evangelització també és molt propi del pare Claret i dels Claretians.

Una inquietud que els darrers temps s'ha concretat amb diferents serveis. Per exemple, els instituts especialitzats en vida religiosa que els claretians tenen a Roma, Madrid, Bangalore (Índia), Manila (Filipines) i Abuja (Nigèria). Ara mateix se n'està engegant un a Centreamèrica. Ofereixen màsters, llicències i doctorats en teologia de la vida religiosa, cursos de formació per a religiosos i religioses i esdeveniments anuals com simposis, congressos o setmanes temàtiques. A més dirigeixen des de Madrid la revista *Vida Religiosa* que **ha celebrat 75 anys** i que arriba a moltes comunitats, i també una editorial especialitzada en vida religiosa, **Publicaciones Claretianas**. Tenen també a Roma l'Institut Jurídic, especialitzat en el dret canònic relacionat amb els religiosos, que publica una revista sobre aquesta temàtica.

Amb motiu del tancament d'aquesta etapa com a president de l'URC, Màxim Muñoz explica en aquesta entrevista les grans apostes d'aquesta entitat i els reptes que ha d'encarar a partir d'ara.

Com valora aquest temps a la junta directiva de la URC?

En faig una valoració realment positiva, sobretot per estar en contacte amb la vida religiosa de diverses maneres, d'entrada a la junta: un espai de compartir reflexions, de tirar endavant projectes, amb un clima molt positiu; vas coneixent els diversos carismes, cadascú té el seu tarannà i aporta les seves coses.

De cara a les congregacions, la representació de la URC implica entrar en contacte amb elles per diversos motius com aniversaris, capítols... T'adones de la riquesa que hi ha, de totes les tradicions que cada congregació, els projectes que tiren endavant.

De cara enfora, representes la URC a diversos actes i institucions, per una banda et sents satisfet com a religiosos d'estar a l'entramat cultural i

social del país, intentes també donar a conèixer i que es tingui en compte la vida religiosa en aquest àmbits; i després les relacions amb persones i institucions. Ha estat també un enriquiment personal, de contacte i col·laboració.

La vida religiosa té gaire influència en la societat?

Jo crec que sí, i molta. De fet està ficada en diverses iniciatives i xarxes amb entitats cristianes i no cristianes que estan en la mateixa línia de valors. Potser on es veu més és en l'àmbit social, però també ho està en l'àmbit cultural.

Posi'n exemples.

Hi ha institucions fortes, monestirs com el de Poblet o Montserrat. A nivell universitari, totes les iniciatives de la Universitat Ramon Llull, la Facultat de Filosofia i Teologia, la connexió amb fundacions com la Joan Maragall. En línia de reflexió més social, Cristianisme i Justícia. També les propostes de cases d'espiritualitat, des de cursets, tallers... Veus que la vida religiosa fa una aportació que va més enllà de la vida interna, que té una gran influència.

La Unió de Religiosos treballa per fer visibles aquestes aportacions?

Sí, intentem fer-ne ressò, del valor que té la vida religiosa. És molt significatiu que s'atorguin molts premis i distincions a persones i col·lectius que són de vida religiosa. El mateix premi **Memorial Cassià Just**, impulsat per la Direcció General d'Afers Religiosos, que ja és significatiu que porti el nom d'un religiós, Creus de Sant Jordi, a nivell col·lectiu i personal... La vida religiosa genera persones i iniciatives que tenen un impacte a nivell social. Tots aquests anys de treball per mi també han sigut una gran riquesa, a nivell personal, els contactes, les reflexions, les presències. És un mar immens. Jo ja he desistit de conèixer-ne tots els detalls [riu]. És una selva!

Parli'ns dels reptes de la vida religiosa. Què els preocupa i els ocupa?

Aquests anys hem constatat amb preocupació la baixada de vocacions i el tancament d'un bon nombre de comunitats. Ens interroga com serà el futur, el mapa que està quedant de la vida religiosa. El repte aquí és com viure de

forma evangèlica i lúcida aquest moment, no només com una pèrdua o enyorança, sinó com oportunitat per créixer en confiança i discernir millor noves formes de presència.

De fet hi ha un gran nombre de congregacions que estan fusionant províncies...

Sí, i ens preocupa l'impacte que aquestes reestructuracions estant tenint a Catalunya. Hem intentat sortir al pas amb què no s'afebleixi l'arrelament a Catalunya, promovent la figura d'un delegat permanent. Catalunya té una realitat eclesial, cultural, social i lingüística pròpia. La presència de la vida religiosa i les congregacions ha de tenir un rostre concret i permanent, amb certes competències, que sigui l'interlocutor per diverses instàncies, eclesials i també amb l'administració.

Els preocupa l'arrelament de la vida religiosa a la nostra terra?

Certament considerem molt important l'arrelament, la inculturació, i l'encarnació de la vida religiosa a Catalunya. Els qui són destinats aquí, la seva vida i missió ha de tenir en compte la re-

alitat i peculiaritats d'aquí. En aquest sentit, una iniciativa que ha estat laboriosa però interessant, ha estat oferir un taller adreçat a gent d'altres cultures perquè sàpiguen sobre la història, la llengua, l'Església, la religiositat, la URC... La majoria de vegades han estat persones que venien d'altres continents. No és un tema polític, sinó pastoral.

Com està quedant el mapa de la vida religiosa del què parlava abans?

Cada congregació està fent aquests tancaments i reestructuracions d'acord als seus criteris. Això dona un mapa de comunitats més disperses i allunyades, els tancaments són aquí i allà; les comunitats estan també més allunyades del centre. Alguns tenen la cúria a Madrid o en altres estats... Les trobades de reflexió, pregària, convivència amb persones que potser no són de la pròpia congregació és una forma de donar-se suport i sentir-se acompanyades. De fet hi ha quatre o cinc col·lectius que es troben de forma molt fidel, per pregar, sopar junts... Com per exemple les comunitats del Raval. Però en la col·laboració hi ha molt de camí a recórrer. La vida religiosa està cridada a col·laborar.

Aquesta col·laboració, ha estat un dels objectius d'aquests anys?

Efectivament i crec que s'ha avançat molt en la consciència de que hem de col·laborar entre nosaltres. Que jo conegui, tampoc no és que hagi augmentat gaire les iniciatives institucionals... Les que em consten són de fa anys. L'escola **Cintra** continua com una escola realment única, un projecte educatiu molt personalitzat en casos de molta dificultat, una associació d'una vintena de congregacions, que també hi aporten econòmicament. Després hi ha coses més petites, com Saó, al Prat, que treballen amb adolescents i joves en risc d'exclusió, amb tres congregacions: teresianes, concepcionistes i maristes. També hi ha Mambré...

La Fundació Benallar ha estat assumida per una fundació dels escolapis, però continua funcionant gràcies a la col·laboració intercongregacional: pel que fa al voluntariat, el funcionament i els pisos per afavorir habitatge social i vincles d'integració social, laboral.

I les relacions amb d'altres organismes eclesials?

També hem treballat la vinculació de la URC a nivell d'Església de Catalunya i amb els diferents bisbats. Déu n'hi do el bon clima que hi ha. Hem fomentat les trobades cada dos anys de la Conferència Episcopal Tarraconense amb la junta directiva de la URC i altres convidats; després hi ha el Secretariat Interdiocesà de Relacions Bisbes i Religiosos (SIRBIR), en el qual hi ha el bisbe responsable, el president i vicepresidenta de la URC, el secretari general de la URC i el delegat de vida consagrada i els dos bisbes metropolitans -de Barcelona i Tarragona-. Es troben tres vegades al mes. Comparteixen temes rellevants de la URC i de la Tarraconense.

Els resulta fàcil?

Les relacions bisbats-vida religiosa sempre estan amb una certa tensió, són realitats amb paràmetres diferents, també jurídicament. Això des del Concili Vaticà II s'ha millorat bastant, més que dir que hem d'avançar crec que és una tensió que és bo que es mantingui, perquè aquí hi ha la riquesa, però s'ha de trobar la manera d'entrada, de com no ens ignorem mútuament, sinó que ens tenim en compte en tot el que programem. Aquí la gran diferència... Com a

congregacions ens aniria millor implicar-nos en projectes a nivell de Catalunya: hi ha bisbats on una congregació només té una comunitat. Col·laborar en un programa diocesà no és el mateix que fer-ho a nivell de Catalunya. Nosaltres també tenim una altra manera de funcionar, de fer els projectes, segons el nostre carisma, que se'ns ha de respectar.

Cada organisme té les seves prioritats?

La tendència és que nosaltres vivim amb els nostres projectes i criteris, i el bisbat té els seus. És qüestió d'anar veient en quines instàncies ens trobem. Un exemple positiu ha estat el pla pastoral diocesà de Barcelona, des de la URC hem animat a participar-hi i se'ns ha escoltat. És ajudar a tenir una mentalitat més oberta: un bisbat és tota la realitat eclesial, hi ha parròquies, religioses, instituts seculars, associacions de tota mena... **L'Any de la Vida Consagrada** va ser un moment important en aquest sentit.

Més línies de treball i preocupacions?

Els casos d'abusos a menors ens han sacsejat profundament, és un tema de preocupació.

Déu n'hi do el que hem treballat, fins i tot quan no hi havia pressió mediàtica, portàvem molts anys treballant-ho. Hem avançat molt en la conscienciació, també amb les congregacions implicades. Queda molt de camí a fer. Hem de trobar mecanismes pràctics, concrets, amb els quals podríem fer coses conjuntes. Sobretot ara que no sabem les coses en teoria, sinó que ens ho hem trobat en les congregacions.

Sobre protecció de menors, hi ha hagut treball compartit a nivell d'Església?

Hi ha hagut un petit equip amb participació de l'Escola Cristiana, la Tarraconense i la URC. És un drama que ens interpel·la fortament. Tenint en compte que afecta tota l'Església, dins nostre, en les institucions que portem, i les escoles són les més afectades.

Veiem una certa injustícia en la utilització que se'n fa, però s'ha d'assumir. S'està treballant molt, les institucions educatives en aquest camp especialment, però és una cosa que et destrossa tot el treball fet. I sap molt greu. Són diversos fronts i has de saber molt bé on posar l'accent. Encara que siguem molt crítics amb

els mitjans, la part positiva és que les víctimes avui poden explicar-ho amb més facilitat que anys enrere.

Ens podríem posar a la defensiva i això faria despistar una cosa important: que s'ha produït una infidelitat als propis compromisos i de manera bastant escandalosa amb coses que no s'haurien d'haver fet. Cal reparar el mal fet i treballar la prevenció. Si avui hi hagués algun cas, tenim eines suficients per detectar-lo i actuar d'una forma immediata i clara.

De vegades costa explicar-se de portes enfora. Abans parlava de la necessitat de donar a conèixer el vostre estil de vida. Com ho feu?

Fa anys ja que intentem donar a conèixer la vida religiosa als mitjans de comunicació. Per exemple, aprofitar que ve un general o una general d'una congregació, facilitar una entrevista a TV3, o a *La Vanguardia*... També amb motiu de l'Any de la Vida Consagrada es van donar molts testimonis. I tenim també l'**Informatiu Horeb**, una publicació molt valorada, perquè té molta informació de la vida religiosa. I el que

estem treballant ara és el web i les xarxes socials. Ens ha interessat positivament: som una vida de contrast, hem d'oferir un testimoni de vida personal, però també d'informar de les iniciatives que fem.

Ja per acabar, i recuperant l'accent claretià del seu servei a l'organisme que ha presidit fins ara: quina importància té la formació a la Unió de Religiosos de Catalunya?

Ja portem molts anys organitzant un curs amb molta qualitat per a novicis i novícies, en general els que hi participen són de fora Catalunya, tenim un grupet que en dos anys presentem professorat amb formació cristiana, vida religiosa, maduresa humana... En la formació permanent, cada dos mesos tenim unes jornades amb ponents d'una gran vàlua que ofereixen unes temàtiques molt obertes que obren horitzons i ajuden a situar-se en aquesta cultura i aquest món.

Fotografia: Facultat de Teologia de Catalunya

“Llegir a Ramon Llull és una veritable artesanía meditativa”

El llarg i encara pendent procés de canonització del beat **Ramon Llull** no és obstacle per continuar aprofundint en la seva figura i pensament. Al contrari, és un repte i una motivació que va copant actes, congressos i publicacions. El darrer exemple ha tingut lloc aquest dijous al vespre a l'Aula Magna de la Facultat de Teologia de Catalunya, que ha acollit la sessió ‘El beat Ramon Llull, font d’inspiració i de recerca’. Aquest matí a la Sagrada Família també s’ha celebrat una jornada acadèmica sobre Ramon Llull i **Antoni Gaudí**.

L'acte de dijous ha estat exemple del diàleg entre fe i cultura, present en la figura de Llull. Un motiu de satisfacció, ha explicat el bisbe de Mallorca, **Sebastià Taltavull**, i ocasió “per aprofundir en un literat amb cor creient”. Un som-

ni fet realitat, ha explicat Taltavull, “per poder acostar-se al beat amb nous coneixements”.

Taltavull ha reconegut que la figura de Llull ha adquirit molta importància en els darrers temps. Un home de fe, ha explicat, “fins i tot en matèries més seculars, i amb un fort pensament missioner”. L'acte també ha servit per presentar algunes obres de Llull acabades d'editar i publicar. Taltavull s'ha interrogat sobre el sentit que pren avui, en ple món digital, acostar-se a una pregària com les de Llull del segle XIII. “Llull és per a tothom que estigui assedegat”, ha explicat, “però cal fer silenci i escoltar perquè llegir a Llull pot ser una veritable artesanía meditativa”.

Per al bisbe de Mallorca les obres de Llull presentades aquest dijous són una resposta “per

acostar Llull al poble senzill”, i alhora un revulsiu per continuar coneixent la seva figura. “Cal saber-ne més i escriure més sobre ell, sobre el Llull creient, ja que el llegat de Llull és eina d’evangelització avui”.

Llull, “prolífic i immens”

La directora dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, **Àngels Torras**, que assitia a l’acte en nom de la nova Consellera de Cultura, s’ha mostrat il·lusionada i agraïda per la figura de Ramon Llull, “una de les nostres meravelles”, ha afirmat. Prolífic, immens, Llull és, per a Torras, un home “que pensa en un món d’espases”, un home que “promou el diàleg i el diàleg interreligiós”, que creu en la força de la paraula “i qüestiona inclús la seva veritat”.

El director de l’Institut de la Llengua i la Cultura de les Illes Balears, **Francesc Rotger**, ha volgut remarcar la feina “silenciosa” de l’edició de les obres presentades en l’acte. Una feina discreta però “una de les millors feines actuals en llengua catalana”. Rotger, que té l’insòlit avantatge d’haver viscut a la casa de Ramon Llull, ha reco-

negut que Llull ha inspirat de tot, des de sèries de televisió, documentals, còmics, o fins i tot musicals. “Llull és tot el contrari a una figura momificada de fa set segles”.

El rector de la ‘Maioricensis Schola Lullistica’, **Jordi Gayà**, ha estat l’encarregat de presentar les dues primeres obres sobre Ramon Llull, concretament les obres *Enchiridion Theologicum Lullianum* i *Raimondo Lullo e il nuovo dialogo tra cristinanesimo, ebraismo e islam* (AUSP, 2019).

En la primera obra es recullen els textos majors teològics de Llull sobre el diàleg, i s’entreveuen algunes línies principals del mètode apològic de Llull sobre el diàleg a partir de certes preguntes com “què entenia Llull per missió, si hi havia algun model que pogués inspirar-lo?, o quines eren les motivacions conceptuals de Llull”. El segon llibre compta amb 146 textos de Llull, reproduïts originalment.

Gayà reconeix que Llull té moltes facetes, i que sovint la quantitat magna de la seva obra, extensíssima, “pot arribar a descoratjar”. Afirmar, però, que una obra com les presentades aquest

dijous “pot ajudar a que Llull sigui encara més conegut avui arreu del món”.

Després d’una pausa musical a piano a càrrec de **Joan-Francesc Cortès**, ha estat el torn del director executiu de l’Aula Lulliana de Barcelona i professor de la Universitat de Barcelona, **Albert Soler**, que ha presentat quatre obres més sobre Llull. Concretament les Actes del Congrés d’Obertura de l’Any Llull. «En el setè centenari de Ramon Llull: el projecte missional i la pervivència de la devoció», les Actes del Congrés de Clausura de l’Any Llull.

«Ramon Llull, pensador i escriptor» (Universitat de les Illes Balears i Universitat de Barcelona, 2017 i 2018), el volum *Mil proverbis. Proverbis d'ensenyament de Ramon Llull* (Patronat Ramon Llull, 2018), i el llibre *Hores de Ramon Llull* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2019).

Exemple d'entesa

Soler ha expressat que Llull ha estat sempre “un personatge de polèmica”, però que això mostra “que és un home de frontera, però també és persona de consens, de trobada”. Els llibres presentats aquest dijous són un exemple d'aquesta entesa i col·laboració, ja que s'han produït gràcies a la col·laboració entre entitats i organitzacions diverses. “Tant debò Llull serveixi d'exemple com a entesa per a les persones”, ha demanat Soler.

El rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, **Armand Puig**, ha sintetitzat el paral·lelisme evident entre sant **Francesc d'Assís** i Ramon Llull, aquest darrer “dels pocs cristians conscients a l'època del que representava l'Islam”. Per a Puig, tant sant Francesc com Llull “van plantar en el cor de la història la llavor del diàleg”. Cal avui, ha demanat, “tenir en compte aquests referents”, i ha advocat perquè Llull es converteixi “en mestre de la Pau”.

L'acte l'ha clos el cardenal arquebisbe de Barcelona, **Joan-Josep Omella**. “Llull va traspasar les fronteres dels primers pensadors cristians”, ha afirmat Omella, i ha recordat que “el Credo és l'espina dorsal del pensament de Llull”. 700 anys després, ha explicat el cardenal, “ha arribat l'hora de reconèixer la seva santedat i reconèixer una figura sovint injustament oblidada”.

L'acte d'aquest dijous al vespre ha comptat amb una nombrosa representació de càrrecs eclesiàstics, religiosos i culturals, com l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, **Joan-Enric Vives**; el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, **Marcel·lí Joan**; el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, **Joan Planellas**; el Vicerector de Política Acadèmica i adjunt al rector de la Universitat Ramon Llull, **Jordi Riera**; l'expresident del Parlament, **Joan Rigol**; el director general de Blanquerna - URL, **Andreu Ibarz**; el director general de la Institució Cultural del CIC, **Carles Duarte**; el postulant de la causa de Ramon Llull, **Gabriel Ramis**; el president de la Unió de Religiosos de Catalunya, **Eduard Rey**, o els bisbes auxiliars de Barcelona, **Sergi Gordo** i **Antoni Vadell**, entre d'altres personalitats destacades.

“L’arquitectura religiosa respon a l’amor”

Com ha de ser l’arquitectura religiosa del segle XXI? Què podem aprendre de les esglésies modernes dels darrers setanta anys? Com ha d’entomar un arquitecte l’encàrrec d’un projecte religiós? Per respondre a aquestes preguntes el Seminari Intern de Patrimoni Sacre de la Fundació Joan Maragall ha comptat aquest dilluns amb la participació de l’arquitecte **Eduardo Delgado Orusco**, professor de projectes a la Escola d’Arquitectura de Saragossa, estudiós destacat i autor de diverses obres d’arquitectura sacra.

El seu llibre *¡Bendita Vanguardia!* és un al·legat en la defensa de la modernitat que van portar les noves esglésies entre els anys 1950 i 1975. Què va fer que l’arquitectura religiosa pogués ser un camp de proves per a l’arquitectura més avantguardista de l’època?

Precisament la confiança atorgada a l’Església com a institució va ser determinant. En aquell

moment de control i manca de llibertats l’Església va resultar una de les poques entitats que va comptar amb llibertat pels seus treballs. Això va fer que apareguessin aquells centelleigs d’avantguarda i qualitat al costat d’altres exemples de qualitat molt més dubtosa. En tot cas, i com esmento en l’epíleg del llibre -que va ser el resultat d’una relectura de la meua tesi doctoral gairebé quinze anys després d’haver-la defensat a la Universitat Politècnica de Madrid- pot dir-se que aquella brillantor va ser també el resultat d’una trobada: arquitectes i artistes que anhelaven la modernitat que la postguerra espanyola els havia furtat, amb homes d’Església que van entendre l’oportunitat i la necessitat d’actualització -de modernitat, encara que en un sentit propi, diferent- que l’Església i les seves estructures havien de practicar. És una història emocionant de compromís i fidelitat: amb l’arquitectura, amb l’art, amb el propi temps i també per què no dir-ho? amb la mateixa Església entesa com a suma de les esglésies locals.

En el capítol 'el Grup R a Barcelona' es recull una citació de l'arquitecte Oriol Bohigas, cap al 1957, on apuntava: "Vam començar a estar convençuts que la millor arquitectura religiosa és la que no és específicament religiosa. Que el més semblant a un temple sigui potser una sala de conferències o un cinema". Tot i que cal reconèixer la voluntat de diàleg i el principi d'encarnació en aquesta postura, no comporta això una certa dissolució o pèrdua de llenguatge propi?

Bohigas, el gran referent de l'arquitectura barcelonina durant la segona meitat del segle XX, amb permís de **José Antonio Coderch**, va ser un jove provocador, i com **Le Corbusier**, molt ben dotat per a la polèmica. Crec que en aquest context s'ha de llegir aquella frase. No obstant això, hi ha un fons que comparteixo i és que la bona arquitectura religiosa ha de ser, abans que res, bona arquitectura. És a dir, que per a traçar els temples d'un temps nou pot resultar contraproductiu seguir mirant als antics. Potser desviar la vista cap a altres gèneres programàtics acabi oferint recursos i inspiracions útils. En aquest punt convé esmentar que els primers temples "autoritzats" durant l'Imperi Romà al segle IV,

van resultar de l'adaptació a les necessitats dictades per la Litúrgia d'aquell moment a d'altres estructures civils, les basíliques, originalment pensades per a l'administració de justícia, el mercat o altres usos més representatius.

Com a exemple d'aquests anys trobem l'adaptació d'un taller a la parròquia de Sant Jaume de Badalona (d'Antoni de Moragas, 1956). Tot i la novetat de la implantació i el disseny d'elements moderns del seu interior, la distribució respon a esquemes celebratius poc evolucionats. ¿Fins a quin punt l'arquitectura religiosa moderna és "litúrgicament moderna"?

És una bona qüestió. Quan es tracta sobre arquitectura religiosa moderna correm el risc d'aixafar i confondre dues realitats històriques molt diferents: d'una banda l'anomenat Moviment Litúrgic, corrent nascut al segle XIX a l'interior de l'Església i l'objectiu del qual podem resumir en una certa renovació, un aggiornamento si es vol, de la litúrgia. Al voltant d'aquesta voluntat es va operar una evolució de l'arquitectura i de les arts associades. D'altra banda i en paral·lel es troba el procés de modernització de l'arquitectura i de

les altres arts, esdevingut a Europa i Amèrica al començament del segle XX: és un fenomen merament disciplinar i que va aconseguir, amb més o menys fortuna, a tots els gèneres arquitectònics. De fet, la relació entre una i altra voluntats de modernitat no sempre va ser fèrtil. Aquestes dificultats van derivar, almenys en part, dels seus diferents orígens. Els motors d'aquestes dues voluntats podrien considerar-se en alguna mesura contraposats. L'exemple que em apunta és una bona expressió d'aquesta dissociació que de vegades es dona, també en els nostres dies. Hem d'aspirar a la millor arquitectura del nostre temps que, en el gènere religiós, passa per un plantejament litúrgic ben orientat. Resulta una condició sine qua non.

Avui dia, lluny ja de l'Espanya monocromàtica del nacionalcatolicisme i en plena època de globalització i diversitat cultural, quins camins ha de recórrer l'arquitectura religiosa contemporània per continuar sent objecte d'estudi? Quins reptes ha d'afrontar?

Des del meu punt de vista, el principal repte és la seva competència disciplinar. Dono per des-

comptat, com he apuntat més amunt, l'atenció litúrgica si es tracta d'un espai celebratiu, però crec que com arquitectes hem de saber convocar al Misteri, donar-li cabuda des del plantejament d'un espai evocador i inclusiu. També donar resposta a totes les qüestions plantejades per la comunitat eclesial de la qual es tracti. Aquest és precisament el nostre treball. I aquests requeriments només poden fer-se des del domini de la nostra disciplina, l'arquitectura. Amb els mitjans de què es disposi, però encarnant el misteri de l'Església com a Cos místic de Crist, en el qual els arquitectes i els artistes sapiguem ser les mans que tallen l'espai digne per a la presència de Déu. La nostra vocació -hi insisteixo- és la de donar forma als edificis i ambients on tindrà lloc la vida de l'Església. És una enorme responsabilitat a la qual cal respondre amb talent i esforç. Aquesta capacitat no és teòrica, ni s'estudia en els llibres. Té a veure amb l'encarnació d'un art que fuig de la mediocritat i que respon a l'amor.

Se l'ha convidat al Seminari Intern de Patrimoni Sacre de la Fundació Joan

Maragall, a Barcelona, per presentar la seva capella efimera per la Festa de les Famílies que va tenir lloc a Madrid el 2012 i 2013. Quins elements ha de tenir en compte un arquitecte en el disseny d'espais de pregària efimers?

He volgut titular la meua intervenció "L'efimer i el permanent", precisament per no oblidar que encara que estiguem realitzant una instal·lació provisional, com va ser el cas, no podem oblidar per a qui la fem, qui va a ser el seu primer habitant. El projecte va consistir en la transformació d'una cúpula semiesfèrica, destinada a un cinema comercial, en una capella eucarística. Va ser una excel·lent ocasió per pensar en qüestions clau en l'arquitectura sacra, com l'ocupació consistent de les noves tecnologies per a l'ambientació litúrgica, l'orientació de la els espais i una revisió desacomplexada del mobiliari pensant en els nens, la gent gran i les famílies. Hem après a treballar amb baixos pressupostos i, precisament per això, hem de posar els nostres millors esforços per generar

una arquitectura plena de dignitat i capaç per al Misteri. Puc dir que en la nostra capella -realitzada costat de l'artista visual **Javier Viver**- es va aconseguir: moltes persones -amics, però també desconeguts- es van dirigir a nosaltres per dir-nos que havien trobat el lloc i l'ambient per tornar a l'oració i als sacraments després de molts anys -dècades fins i tot- sense fer-ho. Vam recollir tota l'experiència (plànols, memòries, fotografies, etcètera) en un llibre monogràfic. I també aprofitem aquesta publicació -titulada amb una intencionada senzillesa *El far / The lighthouse*- per demanar una reflexió a experts en diferents matèries: el mateix comitent, l'òptica litúrgica, l'arquitectura i l'art sacre contemporani, i la història de l'art. Tot i que res pot igualar l'experiència directa de l'arquitectura, vam voler deixar constància d'aquella extraordinària experiència.

Càritas inaugura a Barcelona la casa d'acollida Mossèn Pere Oliveras

La casa d'acollida, que es troba al bell mig del barri de Sants de Barcelona, acollirà i acompanyarà a setze persones en risc d'exclusió social. Durant la inauguració del centre, **Josep Lluís Socias**, rector de la Parròquia de Santa Maria de Sants va agrair la feina de les persones que han fet possible aquest projecte, en especial aquelles que van treballar al costat de Mossèn Pere Oliveras. "Mossèn Pere era una persona molt sensible a les problemàtiques socials, i aquest centre vol ser un homenatge a la seva tasca", va destacar.

CÀRITAS BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

10 anys d'agermanament de Sant Joan de Déu i l'Escola d'Infermeria de Mabesseneh

L'any 2008 es va formalitzar l'agermanament entre les dues escoles amb l'objectiu de formar professionals de l'àmbit de la Infermeria capacitats per oferir serveis i cures de qualitat, tècnica i humana, en contextos molt diferents, però sempre sota l'estil de Sant Joan de Déu. En aquests 10 anys d'agermanament s'han graduat 8 promocions d'infermeres comunitàries i s'ha impulsat el programa d'estudi per SRN State Registered Nurse, una formació superior per infermeres ja graduades.

SANT JOAN DE DÉU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Arrels Sant Ignasi inicia la celebració del seu 25è aniversari

Arrels Sant Ignasi afronta aquest aniversari lamentant que sigui necessari el seu treball. "La raó de ser d'Arrels Sant Ignasi és deixar de ser", afirma el seu president, el jesuïta Roger Torres. Alhora, l'entitat vol celebrar que "són moltes les persones i grups que arreu del món es mouen amb un gran esperit i dedicació generosa i gratuïta per canviar les coses vers un món diferent i nou." L'entitat forma part del sector social de la Companyia de Jesús i al llarg de l'any s'organitzaran diverses activitats i esdeveniments per commemorar els 25 anys.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mor Isidre Sala i Ribera, bisbe emèrit d'Abancay

Aquest dimarts ha mort **Isidre Sala i Ribera**, bisbe emèrit d'Abancay, i fill del bisbat de Solsona, a l'edat de 86 anys. La celebració de les exèquies s'ha fet a Abancay (Perú) i el dia 12 d'abril se celebrarà una missa funeral a la catedral de Solsona, presidida pel bisbe **Xavier Novell**. Sala va ser ordenat prevere el dia 20 de juliol de 1958, al santuari de Lurdes de la Nou. I va servir pastoralment les parròquies de La Coromina, Valldeperes, Balsareny i Salipota. Va marxar el 1969 de missioner al Perú i va ser ordenat bisbe auxiliar d'Abancay el 1986 i el 1992 va prendre possessió com a bisbe titular.

BISBAT DE SOLSONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Primera assemblea de l'Acció Catòlica General de Barcelona

Diumenge va tenir lloc la **I Assemblea d'Acció Catòlica General** de la diòcesi de Barcelona. Membres de grups d'adults i joves, acompanyants d'infants i consiliaris van trobar-se a la parròquia de Sant Pau del Camp per coordinar la nova etapa conjunta, que ja es va iniciar amb la primera trobada dels tres sectors el 21 d'octubre. Els assistents de l'assemblea venien de les parròquies Poble-sec, Crist Rei, Sant Pacià, Santa Maria del Mar, Sant Miquel i Església Major de Santa Coloma, Santa Maria de Premià de Mar i Sant Joan de Vilassar de Mar.

ACG | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El papa reconeix l'arquitecte Jordi Bonet com a membre honorari de l'Acadèmia dels Virtuosos al Panteó

L'arquitecte director emèrit de la Basílica de la Sagrada Família, **Jordi Bonet i Armengol**, ha estat **nomenat** pel papa **Francesc** membre honorari Acadèmia de Belles Arts i Lletres del Virtuosi al Panteó. Bonet va **rebre** aquesta distinció en una sessió de l'acadèmia celebrada al Panteó de Roma i presidida pel cardenal Gianfranco Ravasi que es va fer la setmana passada. La històrica acadèmia està vinculada al Pontifici Consell de la Cultura.

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Castellbell i el Vilar ultima el projecte de reforma de l'església de la Bauma

Dll, 25/03/2019 | Regió 7

El papa Francesc nomena bisbe del sud de Filipines el claretià Leo M. Dalmao

Dll, 25/03/2019 | Claretians

Catalunya Religió llança una edició en paper amb 23.000 exemplars

Dm, 26/03/2019 | La Vanguardia

El rebuig del papa a la pleitesia es fa viral

Dm, 26/03/2019 | La Vanguardia

L'Església expulsarà els religiosos que s'absentïn de la seva comunitat durant dotze mesos seguits

Dc, 27/03/2019 | La Vanguardia

La reinterpretació d'una làpida revela la creació d'un espai de culte jueu a Olot

Dij, 28/03/2019 | OLOT TELEVISIÓ

La Generalitat gastaria 780 milions més a l'any si totes les escoles fossin públiques

Dv, 29/03/2019 | Expansión

"Sóc catòlica, però la dona ha de tenir dret a decidir si avorta"

Dv, 29/03/2019 | El País

Dilluns 1 d'abril

- **I Congrés sobre famílies en situació de vulnerabilitat.** 1 i 2 d'abril de 9:30 a 17:30 h. Organitza Fundació Pere Tarrés. CaixaForum Barcelona.
- **Les intel·ligències múltiples a la classe de religió.** Del 1 d'abril al 27 de maig de 15:30 a 17:30 h. Organitza ISCREB. Seu de la institució: Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona.
- **Presentació de llibre 'La teologia cristiana a la modernitat' de Josep-Ignasi Saranyana.** 19 h. Ateneu Barcelonès - Sala Verdguer. Barcelona.
- **Meditació amb Xavier Melloni i Beatrice D'Cunha.** De 19 a 21 h. Centre Francesc Palau - Carmelites Missioneres. Barcelona.
- **Creixement personal i l'alegria de Jesús, per Montse Claveria.** 19:30 h. Organitza Arxiprestat de la Seu Vella. Església de Sant Pere. Lleida.
- **La bondat en la filosofia, per Francesc Torralba.** 19:30 h. Organitza

Associació CIC - Comunitat Sant Ildefons. Institució cultural del CIC. Barcelona.

- **Espiritualitat a les xarxes socials, amb Míriam Díez.** 21:45 h. Organitza Gosa Pensar. Locals Parroquials de Santa Maria dels Turers. Banyoles.

Dimarts 2 d'abril

- **Pregària per les vocacions sacerdotals.** 16:30 h. Organitza Bisbat de Girona. Basílica de Sant Feliu. Girona.
- **El cinema d'Andrei Tarkovski, per Gemma Cervera.** 19 h. Organitza Fundació Ortodòxia Àrea de Formació Teològica) - Escola Sant Gregori Palamàs. Església Ortodoxa Espanyola - Patriarcat de Sèrbia. Barcelona.
- **Acte de cloenda de l'Any Raimon Panikkar.** 19 h. Organitza Institució de les Lletres Catalanes. Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Barcelona.
- **L'alegria de Jesús en el context social, associatiu i laboral, per Màxim Miranda.** 19:30 h. Organitza

Arxiprestat de la Seu Vella. Església de Sant Pere. Lleida.

Dimecres 3 d'abril

- **Vicent Ferrer: ideologia i pràctica d'una predicació. L'itinerari per terres.** Del 3 al 5 d'abril. De 16:45 a 20 h. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona.
- **L'expansió europea a Àsia, per Diego Sola.** 19 h. Organitza Fundació Joan Maragall. Sala Gran de la Facultat de Geografia i Història - UB. Barcelona.
- **Presentació del llibre 'La música de la fe', amb Josep Otón i Jesús Ballaz.** De 19 a 20 h. Organitza Editorial Claret. Sala Pere Casaldàliga - Llibreria Claret. Barcelona.
- **Southampton University Sinfonietta & Symphonic Wind Orchestra.** 19 h. Catedral de Girona.
- **El combat de la vida cristiana.** 19:15 h. Categral del Sant Esperit. Terrassa.
- **El sufisme de Rûmî i els dervixos giròvags.** De 19:30 a 21 h. Institut

d'Estudis Sifis. Barcelona.

- **Taula rodona amb testimonis de joves.** 19:30 h. Organitza Arxiprestat de la Seu Vella. Església de Sant Pere. Lleida.
- **Pregària estil de Taizé.** 20 h. Parròquia de Sant Ildefons. Barcelona.

Dijous 4 d'abril

- **Curs sobre la Basílica de la Sagrada Família.** Del 4 d'abril al 6 de juny. De 18 a 19:30 h. Facultat Antoni Gaudí - Edifici del Seminari Conciliar de Barcelona.
- **Els límits de l'univers, per Francesc Nicolau.** 18:30 h. Seminari Conciliar de Barcelona.
- **La poesia, eina devocional, amb Lluís Solà i Jesús Aguado.** 19 h. Organitza Ajuntament de Barcelona. Biblioteca Guinardó Mercè Rodoreda. Barcelona.
- **La fesomia actual del cor de la Catedral de Barcelona, per Joan Bosch.** 19:30 h. Catedral de Barcelona.

- **Tornar als remeis de sempre.** De 20 a 21 h. Organitza Fundació Mallorca Literària. Sala d'actes de la casa del Pare Guinard. Museu de la Paraula. Sant Joan. Mallorca.
- **Dimensió missionera de la nostra fe, per P. Josep Frigola.** 20 h. Espai 31 de la parròquia del Mercadal. Girona.

Divendres 5 d'abril

- **Viure un bon morir. L'art d'acompanyar.** Del 5 al 7 d'abril. Centre budista de retirs de Sancha Activa. Sant Iscle de Vallalta.
- **Recés al Sant Crist.** Del 5 al 7 d'abril. Santuari del Sant Crist de Balaguer.
- **Meditació zen al claustre del Monestir de Pedralbes.** De 8 a 9:45 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Els caputxins i l'atenció pastoral als sentenciats a mort durant la Guerra Civil i la postguerra.** De 18:30 a 19:30 h. Organitza Fundació Mn. Bartomeu Oliver, Ajuntament de Sencelles i Conselleria de Cultura, Participació i

Esports del Govern de les Illes Balears. Sencelles (Mallorca).

- **Raimon Panikkar i la felicitat, amb Antoni Bassas, Àngels Canadell i Xavier Serra.** 19 h. Vinseum. Vilafranca del Penedès.
- **El camp de sota, amb Perejaume.** 19 h. Museu de Solsona.
- **'El Regne' d'Emmanuel Carrère.** 19 h. Organitza Fundació Orfeo Català - Palau de la Música. Llibreria Nollegiu. Barcelona.
- **El mural del Sagrat Cor de Solivella.** 19 h. Organitza Parròquia de Santa Maria de Solivella. Saló de la Societat.
- **L'art de la cal·ligrafia àrab, amb Pablo Khalid Casado.** 19:30 h. Institut d'Estudis Sufis. Barcelona.
- **La vida fins el final, amb Nicole Martínez-Melis.** 19:30 h. Samye Dzong Barcelona.
- **Bach i Tournemine en concert.** 19:30 h. Oratori Sant Felip Neri. Barcelona.
- **Mindfulness i danses meditatives.** Del 5 d'abril a les 20:30 h al 7 d'abril a les 14 h. Monestir de les Avellanès

- Institut Germans Maristes. Os de Balaguer.

- **Set de Déu.** 20:30 h. Organitza Delegació de pastoral de joventut de l'arquebisbat de Tarragona. Centre Tarraconense. El Seminari.
- **Concert del cor Jove del Conservatori de Sant Cugat.** 21 h. Església del Reial Monestir de Sant Cugat.

Dissabte 6 d'abril

- **L'Església a Catalunya, amb Norbert Miracle.** 10:30 h. Organitza Claretians de Catalunya. Sala Claret Barcelona.
- **El monestir de Sant Salvador.** Organitza Catalonia Sacra. Monestir de Sant Salvador. Breda.
- **Satsang amb Swami Satyananda Saraswati.** 5:30 h. Organitza Advaitavidya. Kailas Ashram. L'Ametlla del Vallès.
- **Trobada de mestres de religió de Catalunya.** De 9 a 17:15 h. Organitza Secretariat Interdiocesà

d'Ensenyament de la Religió a Catalunya i Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Col·legi Sagrada Família. Sabadell.

- **Trobada de pastoral penitenciar.** De 10 a 13 h. Casa de l'Església. Sant Feliu de Llobregat.
- **Farem junts el camí. Trobada d'escolans.** De 10 a 15:30 h. Seminari Conciliar de Barcelona.
- **Els Pares del Desert, una espiritualitat 'oriental' - Sant Agustí, amb Joan-Andreu Rocha Scarpetta.** De 10 a 10:30 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les - sala Madruí. Barcelona.
- **Retir de Shamata.** Del 6 al 10 d'abril. De 10 a 19 h. Hotel Sunway. Sitges.
- **Taller d'homilètica.** 10 h. Església de Sant Pau + Betel. Barcelona.
- **Viure la fe des de les xarxes socials.** Recés a Montserrat. De 10:15 a 18 h. Montserrat.
- **Concert de Setmana Santa a la Sagrada Família.** 17 h. Basílica de la Sagrada Família. Barcelona.
- **Avui comença la Passió de Llinars**

del Vallès. Dies 6, 7, 13 i 14. 17 h.
Teatre Auditori. Llinars del Vallès.

▪ **Com podem viure i entendre l'Evangelí, per Francesc Riera.**
De 17 a 18:45 h. Comunitat Cristiana Sant Pere Claver - Jesuïtes del Clot. Barcelona.

▪ **La dona en el sufisme, per Anna Marciniak.** 17:30 h. Organitza Puente de Comunicación Intercultural.

Centre Cívic Drassanes. Barcelona.

▪ **Déu pot ser el teu "coach". Juanjo Fernández.** 18 h. Organitza Confraria Jesús de l'Amargura de Reus. Parròquia de Sant Francesc d'Assís.

▪ **Concert solidari.** 19:30 h. Organitza Delegació de missions de l'arquebisbat de Tarragona. Església de Santa Maria la Major. Montblanc.

▪ **Concert del Cor Da Capo BCN.** 20 h. Organitza per l'Altre Cor Cremat de Barcelona. Parròquia de Sant Agustí.

Diumenge 7 d'abril

▪ **Jornada del Moviment Infantil.**
Seminari de Tortosa.

▪ **Trobada de Catequesi de la Diòcesi.**
De 10 a 17:30 h. Escola Sant Cristòfor. Les Planes d'Hostoles.

▪ **Visita al monestir de Sant Pere de les Puel·les, amb Conxa Adell i Cardellach.** 11:30 a 13:30 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.

▪ **Llums cromàtiques.** De 12 a 13:30 h. Museu d'Arqueologia de Catalunya - Girona. Monestir de Sant Pere de Galligants. Girona.

▪ **Veus guturals que evoquen els sons de les profunditats.** 16:30 h. Monestir de Sant Benet de Montserrat. Piera.

▪ **Coral GospelSoul.** 18 h. Organitza Revista Ciutat Nova.

Parròquia Patriarca Abraham. Barcelona.

▪ **Concert homenatge a Andrew Lloyd Webber.** De 18 a 19:30 h. Església de Sant Francesc d'Assís. Barcelona.

▪ **Concert de Música Sacra a Palau-Sacosta.** 19 h. Parròquia de Palau - Sacosta. Girona.

▪ **Ofici de Setmana Santa, missa polifònica.** 19 h. Basílica dels Sants Just i Pastor. Barcelona.

▪ **Concert solidari de Gòspel.** 20 h. Organitza Música para salvar vides. Prioral de Sant Pere. Reus.

Museu de Montserrat
@MuseuMontserrat

Estem molt contents perquè la revista Cavall Fort s'ha fet ressò de l'exposició "L'equilibri possible" del Museu de **#Montserrat** i ha dedicat aquestes quatre pàgines a donar a conèixer Albert Ráfols Casamada i Maria Girona als lectors més joves. Moltes gràcies!
[@cavallfort](#)

1 Montserrat
12:22 · 25 març 19 · Twitter Web Client

Escola Pia Santia
@escolapiasantia

Avui 3a trobada dels grups **@GrEscolaPia** d'**@escolapiacat** a l'**@escolapiasarria**. Jocs de retrobament, dinàmiques de grup, preparació de la Confirmació, xerrada d'**@eduardpini** i assaig de la celebració. Grans moments compartits!

10:17 · 27 març 19 · Twitter Web Client

EscolariaMontserrat
@EscolariaMont

Avui els escolans més petits de 4t han cantat la Salve per primer cop, completament integrats el Cor. És un motiu d'alegria veure com comença a cantar, un any més, una nova promoció d'escolans. Gràcies a tots els qui ho heu fet possible!

17:17 · 25 març 19 · Twitter Web Client

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

"A les persones que estimen a Déu, tot quant els succeeix, sigui cosa d'alegria o de pena, tot els serveix per a unir-se més estretament a Ell"
#SantFrancescColl
#DiadelAnunciata

10:06 · 25 març 19 · Twitter Web Client

Justicia i Pau
@JusticiaIPau

Presentació de l'informe final **#ConflictMinerals**. Analitzem l'impacte del sector de la mineria artesanal a Lubero (Kivu Nord **#RDC**) i les mesures d'acompanyament que ha de desenvolupar la UE en el marc de la normativa europea sobre minerals de conflicte aprovada l'any 2017

Justice et Paix · 8 més
16:21 · 28 març 19 · Twitter Web Client

Claretians Catalunya
@ClaretiansCat

Donem la benvinguda al claretia Josep Roca que acaba de tornar del Brasil! Ha compartit durant prop de tres mesos la vida de les comunitats de São Miguel do Guaporé i Seringueiras
#EnllaçSolidari **#Amazònia**

12:42 · 27 març 19 · Twitter for Android

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

"Si hi ha foscor, no et queixis, encén una espelma". El missatge que ens deixa avui Amín Egea, de la Comunitat Bahà'í de **#Barcelona** en aquesta nova edició del **#Teotapes**

Alers religiosos · 9 més
22:03 · 25 març 19 · Twitter for iPhone

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

Hem acollit a més de 280 persones, hem acompanyat a més de 3.300 persones en processos de integració social i hem celebrat prop de 300 actes de sensibilització i incidència. La campanya Hospitalitat presenta la seva memòria 2018. **jesuites/memoria-2018-d...**

13:34 · 25 març 19 · Hootsuite Inc.

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

Perquè en un món on tot va ràpid, ens cal educar també en l'ARA i l'AQUÍ. Impulsem Escola Vedruna, Escola Atenta. **#escolaambvalors** **#escolaoberta**
Aquest cap de setmana hem tancat les primeres formacions d'atenció plena **#Mindfulness** Gràcies Anna Rifà! Anirem fent camí!

17:54 · 24 març 19 · Twitter for Android

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Concentració de les famílies del col·legi **@maristesSLC**. Suport a les víctimes, a l'escola i a tota la comunitat educativa. I exigint respecte pels drets fonamentals d'infants i joves. **#dretsdelsinfants** **@AMPamaristesSLC**

18:59 · 26 març 19 · Twitter Web Client

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Sabies que... tal dia com avui del 1955 es realitzava la primera capta de la **#SagradaFamilia**? Actualment, gràcies a vosaltres, que la visiteu i us l'estimeu, estem fent possible el somni de Gaudí!

12:01 · 27 març 19 · Twitter Web Client

Papa Francesc
@PapaFrancesc

,@Pontifex: "La cultura de l'aparença, que ens inducte a viure per a les coses fugisseres, és un gran error. Perquè és com una flamarada: un cop passada, només en resten les cendres"

14:46 · 26 març 19 · Twitter for iPhone

Papa Francesc
@PapaFrancesc

,@Pontifex: "L'aspecte exterior, els diners, la carrera, els passatemps: sirenes que ens encanten i després ens envien a la deriva. La **#Quaresma** és temps de gràcia per alliberar el cor de les vanitats"

23:07 · 23 març 19 · Twitter for iPhone

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisteri i Boix. **Redacció:** Joan B. Galí, Laura Mor i Glòria Barrete. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

